

Tilsyn med barnehagens innhold

5. Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

De rettslige kravene er utarbeidet til bruk i tilsynsrapporten for å forklare barnehageeieren hva hvert krav innebærer. Denne siden hører til pålegget om at barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 29.06.2023

5.1 Barnehagen må ha et kompetent personale som kan fremme vennskap og fellesskap

Barnehagens personale skal være kompetent til å fremme vennskap og fellesskap. Barnehageeieren har ansvaret for at barnehagen har et kompetent personale og drives i samsvar med gjeldende regelverk, jf. barnehageloven § 7.

Et kompetent pedagogisk personale er en forutsetning for et barnehagetilbud av god kvalitet. Barnehageeieren må vektlegge de ansattes faglige og pedagogiske vurderinger i sin styring. Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse, jf. forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (rammeplanen) kapittel 2, jf. barnehageloven § 2 sjuende ledd.

Styrer og pedagogisk leder er gitt konkrete oppgaver i rammeplanen, jf. rammeplanen kapittel 2, og kapittel 3 beskriver personalets plikt til å fremme vennskap og fellesskap. Barnehageeieren må sette personalet i stand til å oppfylle sine plikter.

5.2 Barnehagen må legge barnets beste til grunn i arbeidet med å fremme vennskap og fellesskap

Barnets beste er et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn, jf. Grunnloven § 104 andre ledd, FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) artikkel 3 og barnehageloven § 3

fjerde ledd.

Barnas syn på innholdet i barnehagen, er viktig når barnehagen vurderer hva som er til barnets beste, jf. Grunnloven § 104 første ledd, barnekonvensjonen artikkel 12 og barnehageloven § 3 første ledd og rammeplanen kapittel 4. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet, jf. barnehageloven § 3 og rammeplanen kapittel 4. Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagens personale legger barnas beste til grunn, jf. barnehageloven § 7.

5.3 Barnehagen må aktivt legge til rette for vennskap og fellesskap

Barnehagen skal aktivt legge til rette for vennskap og fellesskap, jf. rammeplanen kapittel 2, 3 og 7, jf. barnehageloven §§ 2 syvende ledd og § 7 første ledd. I rammeplanen kapittel 3 er det utfyllende beskrevet hva det innebærer å aktivt legge til rette for vennskap og fellesskap. Personalet skal blant annet legge til rette for at alle barn skal kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehageeieren har ansvaret for at personalet legger aktivt til rette for vennskap og fellesskap jf. barnehageloven § 7.

5.4 Barnehagens må gjennom årsplanen vise hvordan barnehagen arbeider for å fremme vennskap og fellesskap

Barnehagen skal med utgangspunkt i rammeplanen fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten, jf. barnehageloven § 2 niende ledd. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Styreren skal lede prosessen med å utarbeide årsplanen. Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg. Den skal vise hvordan barnehagen arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen arbeider for å fremme vennskap og fellesskap. Det skal fremgå hvordan barns og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet, og hvordan barnehagen vurderer sitt pedagogiske arbeid, jf. rammeplanen kapittel 7. Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen utarbeider årsplanen i samsvar med rammeplanen, jf. barnehageloven § 7.

5.5 Barnehagen må jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet når det gjelder å fremme vennskap og fellesskap

Barnehagen må jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet, jf. rammeplanen kapittel 7. Dette innebærer at barnehagen må beskrive og analysere det pedagogiske arbeidet ut fra kravene i regelverket. Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barna får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet. Personalet skal observere og vurdere barnas trivsel og

allsidige utvikling fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget. Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen jevnlig vurderer det pedagogiske arbeidet, jf. barnehageloven § 7.

5.6 Barnehagen må dokumentere hvordan den arbeider for å fremme vennskap og fellesskap

Dokumentasjonen av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten, jf. rammeplanen kapittel 7. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen, herunder hvordan personalet arbeider med å fremme vennskap og fellesskap. Barnehagen skal dokumentere vurderinger om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling når det er nødvendig for å gi barnegruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud. Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen dokumenterer hvordan den arbeider for å fremme vennskap og fellesskap, jf. barnehageloven § 7